

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

VIII. Si quis in me non manserit, mittetur feras, sicut palmes, & arescet & colligent eum, & in ignem mittent, & ardes. Jo. 15. v. 6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

VIII.

*Si quis in me non manserit, mittetur feras, sicut palmes, & arborum
& colligent eum, & in ignem mittent, & ardet.* Jo. 15. v. 1.

1. **C**onsidera, quomodo videri possit eosdem sensus, quos Christo presenti meditatione exprimere placuit per similitudinem vitis ad Palmites, ac vicissim, potuisse perinde exprimi per similitudinem cujuscunque plantæ fructiferæ, ut Mali, Pyri, Persici, vel Cedri electæ ad ramos suos comparatæ. Sed non est ita. nam primò nulla alia planta tam promptè reparat, restauratque ramos, ut vitis palmites. Puta eam, dum omnino spoliata: ecce paucorum mensium spatio denuò pululabunt etiam majore numero, quàm priùs fuerint. atque ideo nulla alia planta æquè demonstrat, quàm parùm Christus nobis egeat, quando ipsum deserimus: *Conteret multos, & innumerabiles, & stare faciet alios pro eis.* Job. 34. v. 24. Deinde nulla alia planta æquè ostendit ingens commodum, quod rami accipiunt, cum ab ipsa non separantur. non enim sunt rami, qui tantum possint, cum plantæ suæ junguntur, quàm valeant palmites vitis suæ uniti, tam suaves ac salubres existunt fructus, quos proferunt: nec sunt rami, qui separati à plantâ valeant minùs. Rami ceteri etiam avulsi plerumque bonum sortiuntur usum artifice manu elaborati; palmites verò

planè nullum, nisi quòd focò serviant. *Fili hominis: quid prode ligno vitis ex omnibus lignis arborum, quæ sunt inter ligna vitæ, numquid tolletur de eâ lignum, ut opus: aut fabricabitur de eâ lignum, ut dependeat in eo quodcumque velle igni datum est in escam.* Ezec. v. 1. Iste fuit scopus primus, quem Christus similitudine vitis limavit, quâ proinde aptior esse non potuit afferri. tu inretim an periculas cogitando periculum, an per versaris? ô summam felicitatem, aliud nolis nisi per dilectionem Christi! ô summam miseriam, ab illo malis separari! *Unusquisque palmiti congruit, aut vitæ vitis. si in vite non est, in igne erit.* Tr. 81. Annot. ex Ezec. 15.

2. Considera primum supplicium à quo caput Christus demeretur: felicitatem illius, qui ab ipso separatur. Eijciatur denique de vinea rabilis suæ Providentiæ. *Si quis in me non manserit, mittetur sicut palmes.* Palmites recili à vinea ejiciuntur de vinea, ut qui indigni inter eos versari, quoniam non habentur. & sic demum mali Christianis in morte accedent Ecclesiâ, hoc est, eorum

Congregatione fidelium, cum quibus
nullum habebunt amplius bonorum
commercium, nec gratia, nec gloria
per omnem eternitatem. *Exibunt
angeli, & separabunt malos de medio
iustorum.* Mar. 13. v. 49. Palmites
omnes eieci vinea nunquam eò rever-
tentur, nunquam. Te ergo quid fiet,
si palmes inutilis, palme dege-
neras, tunc enim verò, tunc fundes la-
tentes omnis solarij expertes, quas
nullo profundere non potes. *Ibi e-
rat letus & stridor dentium, cum vide-
ret Abraham & Isaac & Jacob, & o-
mnes Prophetas in Regno DEI, vos au-
tem eieci foras.* Luc. 13. v. 28.

3. Considera secundum supplicium
invenit voce arefcenti. *Siquis in
hoc non manserit, mittetur foras sicut
canis, & arefcent.* Palmes eiectus
vinea denique fit tam aridus, tam sic-
cus, ut omnem amittat stillam ejus
humoris, quo sinebatur conjunctus
viti. Miserum peccatorem! siquid,
cum viveret, habebat boni à Christo,
cum sententiã damnationis illi tollit
omnino. quamdiu vivebat, ser-
vabat saltem habitum fidei, per quem
deus posset unicus Christo, quamvis
in merito quocum modo. & si hunc quo-
que perdidisset, ut in hæreticis contin-
git, superesse saltem potuit habitus
virtutis alicujus moralis, qui ipsam
decoraret quasi externa foliorum
pompa, quæ durat tantisper etiam in
recis palmitibus, Inspiratio, instin-
ctus, remorsus aliquis, qui eum ad
pocorem statim revocaret. at post
mortem finietur omne bonum. *A-*

rui tanquam testa virtus mea. Pl. 21.
v. 16. Destituetur damnatus omni
succo, qui transfundi possit à vite,
quantumvis minimo: destituetur
omnibus dispositionibus ad facien-
dum bonum, omnibus donis, ac do-
tibus, etiam quas habuit respectu a-
liorum, quibus sæpe effecit, ut age-
rent boni aliquid, quod agere ipse per
se negligebat. *Auferte ab illamnam.*
Luc. 19. Et tu cum prospicias aridi-
tatem animæ tuæ adeò funestam, non
exhorteris? *Consumetur quasi sti-
pula ariditate plena.* Nah. 1. v. 10.

4. Considera tertium supplicium
in palmitibus expressum, cum dicun-
tur colligendi in fascies: *colligent eum,*
tria in hoc mala atrocita designantur.
I. Subtractio libertatis, quam ha-
bebant ad bonum, quia palmites ra-
tione præditi, quales sunt homines,
poterant aliquando separati à vite,
qualis erat Christus, illi denuò se con-
jungere. at post fulminatam in se da-
mnationis sententiã, non sic erit:
omne robur amittent: *Ligatis ma-
nibus & pedibus mittite eum in vena-
bras exteriores.* Matt. 22. Dicun-
tur manus pedesque ijs ligari, quia
miseri nec habebunt facultatem am-
plius agendi bonum ipso opere, neque
ad id aspirandi per affectum. II. Con-
sortium impiorum, quia sicut palmi-
tes recisi in fascies constringuntur, ut
non nisi premere & lædere possint in-
vicem, ita Damnatis accidet: *collig-
entur in fasciculos ad comburendum.*
Matt. 13. v. 30. id est, superbi in unum
fasciculum, in alium luxuriosi, in alium

A a a a a 2

avari.

avari. & ista erunt mansiones diverse, quas habebit Infernus, uti Paradisus habet suas. erunt diversi fasciculi juxta diversos gradus peccatorum ad sensum pertinentium. *Sicut fecit. facite ei.* III. Subjectio, qua tortoribus subduntur, quia sicut palmites in fascies collecti effugere non possunt manus ministrorum, qui eos in ignem projiciunt, aut injectos furcis suis susdèque vertunt; ita damnati non poterunt effugere manus demonum. *Congregabuntur* (id est plures fasciculi) *in congregatione unius fascis in laeum, & claudentur ibi in carcere.* Il. 24. v. 22. Inunc, & quare libertatem, quae te stimulat ad abundum procul à Christo. Ecce in quid denique sit convertenda.

5. Considera quartum supplicium in palmitibus significatum, cum dicuntur in ignem projiciendi. *Et in ignem mittent.* Jam audisti hanc esse sortem palmitum, ut vel fructum ferant, vel ardeant, & non aliam. Itaque cum Damnati apti non sint amplius ad gignendum fructum, ut qui recisi à Christo habebunt voluntatem per se obstinatam in malo, & penitus perversam, aliud pro ipsis nihil superest praeter ignem aeternum, sed ignem, qualis est ille palmitum, qui toros urat. unde non dicitur: *Igni damnabunt*, quia potest ad ignem condemnari, qui tantum ardet ex parte, prout reis illis contingit, quorum latera pectus, pedes facibus ustulantur: sed *In ignem mittent*, quia omni ex parte, quia ulli parcat, conijci-

tur in ignem, uti Sarmenis accenditur. *Ecce igni datum est ut sciat utramque partem equi consumere* Ezech. 25. v. 4. *Utramque partem corpus, inquam, & animam.* Sed minimus digitorum adhaerent, in amores prorampis. quid ignem esse si non tantum igne ardeat, sed ut ut Sarmenta, quae roties propinquantur injicis. quo verò igne? igne, qui per acerbissimo dolore consumat, nunquam verò ita consumat, ut sit in cinerem.

6. Considera quintum supplicium in palmitibus significatum veniendi. *In ignem mittet, & ardet.* Non ait *ardebit*, sed *ardet*, ut significet, quantum futurus sit furor, quanta vis & activitas ignis in Sarmenis. Statim facit ardere. Lenius quae se quoque facit ardere, sed palmitum. Vehementer accensus ardere facit in ignem. & talis erit in damnatis ignis infernalis. *Quomodo lignum noviter signa silvarum, quod deus non ad devorandum, non ad comedendum, sed ad devorandum; sic tradam habitatores Jerusalem.* Ezech. 25. v. 6. Verum est, quod melior est dispositio portus, ad majorem esse in igne veniendi. Cum ergo Sarmenta, de quibus loquimur, aded arefacta fuerint, ut paulo ante vidimus, cogita, an in infernali opus sic futurum tempore spatio, ut ea inflammet. *In ignem mittent, & ardet.* nisi forte DEUS, cum dicit *Ardeat*, exprimere vult ignem infernalem talem esse equum, qui ita semper ardeat, ac si modo

Deborabit eum ignis, qui
succenditur. Aded ignis ille per
secula eodem semper modo
ardet. Job. 20. v. 26. an putas pro-
firarum palmitibus deserere vitem?
Manete in dilectione mea. O quantam
Christus habet causam te admonendi,
de ab ipso te avelli patiaris ullius tem-
peratis insultu. ab eo, quod ipsum

ames, ipsi obedias, ipsum honores,
iplius gloriam fideliter propages, o-
mnia bona tua dependant. ac si forte
non movent bona, quae in te resultant,
sine xustabili tanquam palmes inhe-
reas viti tuae, satrem moveare
malis, quae ab ea recedea-
rem sequentur.

* * *

IX.

*Dixerunt animae tuae: incurvare, ut transeamus, & posuisti ut ver-
ram corpus tuum, & quasi viam transeuntibus. Isa 51. v. 23.*

Considera inventos esse aliquan-
do maximae dignitatis viros,
qui diversis regibus Barbaris etiam
pro scabello servierunt, & passi sunt
leab illis per fastum calcari. Sed hoc
non nisi coacti fecerunt, prout Vale-
ntino Imperatori accidit, cum esset
prelio victus à Sapore superbo Persarum
Rege. quando unquam invenie-
tur quisquam, qui juris sui cum sit,
vel alteri praestare obsequium adeo
probrosam? & hoc tamen est, quod
nonnes praestitisti demonibus tentato-
ribus tuis. *Dixerunt animae tuae: In-
curvare, ut transeamus.* tu vero quid
respondisti? nihil equidem verbis, sed
factis ipsis demonstrasti placere tibi
eorum postulata: illico *posuisti ut
verram corpus tuum, & quasi viam
transeuntibus.* En igitur, demon-
es, cum tentant, tantum facultatis
non habere, ut te pedibus substernant,
nisi sponte velis. *Dixerunt animae*

tuae: incurvare, ut transeamus. &
quare *dixerunt*? quia ipsi efficere
non possunt, ut invitatus curveris. pos-
sunt equidem saum tibi exponere de-
siderium, te instigare, incitare, suade-
re, sed non cogere. unde de te non di-
citur hoc loco: *coactus es ponere ut
verram corpus tuum, sed posuisti.* quia
liberrime placuit eorum obsecunda-
re votis. Ecce, quam facile aquie-
veris. nec expectasti quidem, ut illi
vehementibus aut iteratis assultibus
suarum persuasionum magis stringe-
rent. Satis erat hoc dixisse. *Dixe-
runt, & posuisti.* aded promptè illo-
rum suggestionem securus est con-
sensus. nec erubescis, dum cogitas,
quod tu Christianus cum sis, dignita-
te tanto superior demonibus, quan-
to Regius filius eos superat, qui à
Rege ut mancipia attrinentur, quod,
inquam, ad tantam abjectionem &
vililitatem descenderis, quae superat o-

Aaa 223

mncm